

**PERFORMANCE OF VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS
ON TUBERCULOSIS PREVENTION
IN MAHACHANACHAI DISTRICT,
YASOTHON PROVINCE, THAILAND**



NOPPORN RAKWONG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2010**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

PERFORMANCE OF VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS ON TUBERCULOSIS PREVENTION IN MAHACHANACHAI DISTRICT, YASOTHON PROVINCE, THAILAND.

NOPPORN RAKWONG 5238101 ADPM / M

M.P.H.M.

THESIS ADVISORY COMMITTEE: JUTATIP SILLABUTRA, Ph.D.,
BOONYONG KEIWKARNKA, Dr.P.H.

ABSTRACT

A cross-sectional descriptive study was conducted to study the performance of village health volunteers (VHVs) on TB prevention in Mahachanachai district, Yasothon province, Thailand. The aims of this research were to identify the independent variables: socio-demographic factors, psycho-social factors, and social support and to describe the relationship between independent variables and performance of village health volunteers on TB prevention. There were 315 VHVs in this study and data was collected from January to February, 2010.

The results of this study revealed that slightly over one-half (56.51 %) of VHVs had high performance on TB prevention. More than 85 percent of VHVs performed all kinds of roles related to TB prevention. The role which they performed the most was to advise the group of TB suspected cases about TB examination and send sputum samples to a health center (97.46 %). Slightly over one-half (56.83%) of VHVs had good knowledge while 4.13 percent had poor knowledge; slightly over two-thirds (69.84%) of the VHVs had high perception towards TB prevention. The majority (76.51%) of VHVs had high social support; only 3.81 percent had low social support. Emotional support (83.17%) was relatively better for them. In addition, VHVs received the most support from the family member source regarding TB prevention, while the least support they received came from health center staff source.

Significant associations were found between performance of VHVs and age group, knowledge, and social support including emotional support, informational support, and instrumental support.

The results suggest that the need to enhance VHVs' capacities on TB prevention should be encouraged by providing a regular refresher training course to improve their knowledge about TB prevention, and social support should be strengthened including emotional support, informational support, and instrumental support.

KEY WORDS : PERFORMANCE / VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS
TUBERCULOSIS / PREVENTION

121 pages.

การปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันวัณโรคในเขตพื้นที่อำเภอมาหนะชัย จังหวัดยโสธร ประเทศไทย

PERFORMANCE OF VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS ON TUBERCULOSIS PREVENTION IN MAHACHANACHAI DISTRICT, YASOTHON PROVINCE, THAILAND

นพพร รากวงศ์ 5238101 ADPM/M

สม.ม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: จุฑาธิป ศิลบุตร Ph.D., บุญยง เกี่ยวการค้า Dr.P.H.

บทคัดย่อ

การศึกษาแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เกี่ยวกับการป้องกันวัณโรคในเขตพื้นที่อำเภอมาหนะชัย จังหวัดยโสธร ความมุ่งหมายของงานวิจัยนี้เพื่อบ่งชี้ถึงปัจจัยด้านลักษณะประชากร สังคม และการสนับสนุนทางด้านสังคม รวมทั้งอธิบายถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ อสม. เกี่ยวกับการป้องกันวัณโรค กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 315 คน ได้ทำการเก็บข้อมูลในระหว่างเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 56.51 ของ อสม. มีระดับการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการป้องกันวัณโรคในระดับสูง และมากกว่าร้อยละ 85 ของ อสม. ทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการป้องกันวัณโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการแนะนำผู้ที่มีอาการสงสัยวัณโรคเข้ารับการตรวจ และส่งเสมหะไปยังสถานีอนามัย อสม. มีระดับความรู้ต่อการป้องกันวัณโรคในระดับดีร้อยละ 56.83 ส่วนในระดับความรู้ต่ำร้อยละ 4.13 ทักษะติดต่อการป้องกันวัณโรคสูงร้อยละ 69.84 และอสม. ได้รับการสนับสนุนทางด้านสังคมมาร้อยละ 76.51 ส่วนในระดับต่ำมีแค่เพียงร้อยละ 3.81 การสนับสนุนทางด้านสังคมในเรื่องของจิตใจนั้น อสม. ได้รับค่อนข้างมาร้อยละ 83.17 นอกจากนี้ อสม. ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการป้องกันวัณโรคมากที่สุดจากสมาชิกคนในครอบครัวของ อสม. และน้อยที่สุดจากเจ้าหน้าที่ในสถานีอนามัย การศึกษาชี้พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติหน้าที่ของ อสม. เกี่ยวกับการป้องกันวัณโรค ได้แก่ กลุ่มอายุ ความรู้ และการสนับสนุนทางด้านสังคม เช่น ด้านจิตใจ ข้อมูลข่าวสาร และวัสดุอุปกรณ์

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าควรเพิ่มความสามารถของอสม. ต่อการป้องกันวัณโรคโดยให้มีการจัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเพิ่มการสนับสนุนทางด้านสังคมได้แก่ ด้านจิตใจ ข้อมูลข่าวสาร และวัสดุอุปกรณ์ให้กับ อสม.